

Internkontrollplan

2026

Folkhögskolestyrelsen

1 Inledning

I enlighet med Region Västerbottens reglemente för intern kontroll tar varje nämnd fram en årlig plan för intern kontroll. Internkontrollplanen syftar till att säkerställa att kontrollsystemet i nämndens verksamhet fungerar genom att testa de rutiner och regelverk som finns, för de risker nämnden har prioriterat som mest väsentliga att följa. I planen redovisas även de risker som hanteras aktivt genom så kallade direktåtgärder, samt risker som identifierats men där det inte planeras in kontroller eller åtgärder under året. De senare samlas under benämningen tolererade risker vilket innebär att andra risker bedöms vara mer effektfulla att arbeta med. Tolererade risker kan omvärderas och hanteras annorlunda i ett senare skede, vid behov.

2 Riskanalys

Riskanalyser är grunden för ett systematiskt arbete med intern kontroll och är utgångspunkten för att prioritera hur olika risker ska hanteras. Riskanalysen består av tre steg:

- Riskidentifiering
- Riskvärdering
- Riskhantering

Identifiera risker

I detta steg identifieras och värderas risker inom kontrollmiljön, där risker med höga riskpoäng ligger till grund för kontrolltester. De risker som ska beaktas är de som kan påverka verksamhetens förmåga att uppnå sitt uppdrag, sina mål eller uppfylla lagar och bestämmelser, liksom kritiska framgångsfaktorer och hinder för dessa. Följande rubricerade områden används som stöd:

- Ekonomi
- Information och IT
- Oegentligheter
- Personal
- Samverkan
- Säkerhet och trygghet
- Verksamhetens genomförande

En risk är inte ett allmänt tillstånd utan en specifik händelse eller ett specifikt förhållande som riskerar att leda till en oönskad konsekvens. När risker tydligt kan beskrivas så underlättar det samsyn och möjligheten att komma åt rotorsaker

Värdera risker

För varje risk som identifieras görs en värdering av sannolikheten att risken ska inträffa samt hur allvarlig konsekvensen skulle vara om risken inträffar. Risken ska bedömas genom poängsättning enligt skala 1–4. Riskpoängen blir faktorn av konsekvens och sannolikhet, och kan alltså ha värde 1 som lägst och värde 16 som högst. Detta illustreras i tabellen nedan.

Sannolikhet	Mycket hög	4	8	12	16
	Hög	3	6	9	12
	Medelhög	2	4	6	8
	Låg	1	2	3	4
		Försumbar	Lindrig	Kännbar	Allvarlig
		Konsekvens			

Hantera risker

Med utgångspunkt i riskvärderingen beslutas hur riskerna ska hanteras. Prioritering sker även utifrån resurser, genomförbarhet och förväntad effekt. Beslut fattas om risken ska hanteras genom kontrolltester och kontrollaktiviteter, som en direktåtgärd eller läggas som en tolererad risk under det kommande året.

En identifierad risk bör inte hanteras på flera ställen samtidigt för att undvika dubbelarbete och onödig administration. Om det redan finns ett systematiskt arbete för att hantera risken dokumenteras detta i riskanalysen, men risken blir inte en del av nämndens internkontrollplan.

3 Kontrollaktiviteter och planerade kontrolltester

I Region Västerbotten görs en distinktion mellan kontrollaktiviteter och kontrolltester. Kontrollaktiviteter finns i våra arbetsprocesser och rutiner och formar det dagliga arbetet. Sammantaget bildar dessa vårt kontrollsystem. Kontrolltester innebär att genomföra granskningar, mätningar eller verifikationer i efterhand för att säkerställa att kontrollsystemet fungerar. Ofta uttrycks det som att organisationen då har "koll på kollen"

I detta avsnitt redovisas de kontrolltester som nämnden beslutat ska genomföras under det kommande året.

Ekonomi

Risk	Riskbedömning	Kontrollaktiviteter	Kontrolltester	Kontrollbeskrivning
Att kravet från folkbildningsrådet om 1,8 lärare per 1000 deltagarveckor ej uppfylls Periodicitet År	 Medium (4) Konsekvens 4. Allvarlig Sannolikhet 1. Låg	Vid redovisning av lärartätheten mot folkbildningsrådet görs en analys vid slutet av året på hur hög lärartätheten är	Kontroll av lärartäthet kontra deltagarveckor Utredning	Rektor och Ekonom går tillsammans i juni igenom lärartätheten med hjälp av genomförda deltagarveckor och de deltagarveckor som är planerade inför höstterminen. Därefter genomförs ännu en kontroll i Oktober då de flesta av höstterminens deltagarveckor är inrapporterade.
Felaktigheter i redovisning av utlägg Periodicitet År	 Medium (6) Konsekvens 2. Lindrig Sannolikhet 3. Hög	På samtliga arbetsplatser finns kvittopärm för utlägg där de anställda kan lägga in sina fysiska kvitton.	Kontroll av att ersättning för utlägg stämmer överens med redovisat kvitto Stickprov	Stickprov av fem ersatta utlägg under perioden januari – april respektive augusti – november genomförs i maj respektive december.
Statistikrapport och deltagarstatistik är ej inlämnade i tid till SCB. Periodicitet År	 Hög (9) Konsekvens 3. Kännbar Sannolikhet 3. Hög	Administratörer och ekonom rapporterar kontinuerligt in statistiken till SCB för att kontrollera att det stämmer överens mot det deltagaradministrativa programmet SchoolSoft	Kontroll av att SCB-statistik är inrapporterat. Bevis/Underlagsgranskning	Fullständig kontroll av att SCB-rapportering utförts fyra gånger per år enligt myndighetens tidsplan.
Ofullständig redovisning av resor, konferenser och utbildning Periodicitet År	 Medium (6) Konsekvens 2. Lindrig Sannolikhet 3. Hög	Ekonom har genomgått med de attesteringsansvariga om hur attestering av fakturor ska gå till	Kontroll av fakturor för resor, konferenser och utbildningar i Agresso så att de innehåller syfte och deltagare. Stickprov	Stickprov av fem fakturor under perioden januari – april respektive augusti – november genomförs i maj respektive december.

Oegentligheter

Risk	Riskbedömning	Kontrollaktiviteter	Kontrolltester	Kontrollbeskrivning
Verksamhetens fordon används felaktigt för privata ändamål Periodicitet År	 Låg (3) Konsekvens 1. Försumbar Sannolikhet 3. Hög	Ett bokningssystem är upprättat där samtliga som ska använda skolans fordon skriver upp när, vilka och varför de ska använda skolans fordon	Kontroll av GPS mot bokningslistan för fordon. Stickprov	Stickprov av tre resor under perioden januari – april respektive augusti – november genomförs i maj respektive december.

Personal

Risk	Riskbedömning	Kontrollaktiviteter	Kontrolltester	Kontrollbeskrivning
Felaktigheter i löneutbetalningar (semester, tillägg, tjänstledighet etc.) Periodicitet År	 Medium (6) Konsekvens 2. Lindrig Sannolikhet 3. Hög	Lönelistor kontrolleras månatligen och sparas digitalt hos respektive rektor	Kontroll av att rektorerna har sparat lönelistorna.	En gång per termin kontrollerar verksamhetschef att lönelistorna finns sparade digitalt hos respektive rektor.
Kvalitetsbrister i arbetsmiljö Periodicitet År	 Hög (9) Konsekvens 3. Kännbar Sannolikhet 3. Hög	Rektor tillsammans med skyddsombud samt arbetsplatsombud kommer överens under VSG-möten vilka arbetsplatser det ska genomgå skydds rond	Kontroll av samverkansprotokoll så att det förekommer minst en skydds rond per termin avseende både fysisk och psykosocial arbetsmiljö. Bevis/Underlagsgranskning	Fullständig kontroll av samtliga samverkansprotokoll under perioden januari – maj genomförs i juni respektive augusti – november genomförs i december

Verksamhetens genomförande

Risk	Riskbedömning	Kontrollaktiviteter	Kontrolltester	Kontrollbeskrivning
Felaktig statsbidragsanvändning Periodicitet År	 Låg (3) Konsekvens 3. Kännbar Sannolikhet 1. Låg	Rektor följer systematiskt och fortlöpande upp verksamheten och förhåller sig till: - Region Västerbottens tillsynsplan för intern kontroll. - Den studeranderättsliga standarden inklusive handlingsplaner. - Beslutade villkor för statsbidrag till folkhögskolor.	Kontroll av schemalagd tid Bevis/Underlagsgranskning	Inför terminstart följer rektor upp kursernas scheman för att säkertställa att den lärarledda undervisningen uppnår statsbidragets villkor för antalet undervisningstimmar.
Bristande kvalitetssäkring av verksamheten Periodicitet År	 Låg (2) Konsekvens 2. Lindrig Sannolikhet 1. Låg	Rektor följer kontinuerligt och systematiskt upp verksamheten och dess kurser med hjälp av bland annat: ORS/SRS, Antagningsprocess, folkhögskoleenkät, egen kvalitetsenkät, Region Västerbottens tillsynsplan för intern kontroll, kursutvärdering, arbete med studeranderättslig standard och nämndplan.	Analys av ORS - mätningarna genomförs Observation	I samband med läsårsslut redovisar ekonom resultatet av ORS - mätningarna för personalen.
Bristande kunskap om styrdokument Periodicitet År	 Medium (6) Konsekvens 3. Kännbar Sannolikhet 2. Medelhög	Rektor följer upp verksamheten med hjälp av bland annat: - Mentorskap för nyanställda. - APT (information om styrdokument). - Lärträffar. - ämneslag. - Teamträffar.	Kontroll av att informationen i lärportalen är relevant Bevis/Underlagsgranskning	Vid terminsstart kontrollerar rektor tillsammans med digitaliseringsteamet att styrdokumentet i folkhögskolans lärportal är uppdaterade.

Risk	Riskbedömning	Kontrollaktiviteter	Kontrolltester	Kontrollbeskrivning
Brister i myndighetsutövning Periodicitet År	 Medium (4) Konsekvens 2. Lindrig Sannolikhet 2. Medelhög	Rektor följer upp verksamheten med hjälp av bland annat: - Ämneslärarträffar. - Teamträffar. - Kursföreståndarträffar. - Kvalitetsteam.	Kontroll av att motsvarandebegreppet diskuteras bland personalen Stickprov	Rektor säkerställer att minst ett möte per läsår genomförs för att diskutera motsvarandebegreppet på allmän kurs.
Risk för brott mot demokrativillkor Periodicitet År	 Låg (3) Konsekvens 3. Kännbar Sannolikhet 1. Låg	Skolan arbetar systematiskt och kontinuerligt med och i demokratiska processer genom bland annat: - Demokratiteam. - Kontinuerlig fortbildning i lärandeträffar. - Temadagar Demokrati.	Kontroll av att skolan aktivt använder sig av demokratiteamet Bevis/Underlagsgranskning	Rektor har en utsedd demokratiansvarig och säkerställer att demokratiteamet har möte minst en gång per månad.

4 Direktåtgärder

I de fall som det inte är möjligt eller lämpligt att utforma kontroller så är det möjligt att utforma så kallade direktåtgärder. Det handlar ofta om risker som inte går att hantera i dagsläget genom anpassning av rutiner eller arbetssätt. Om åtgärden resulterar i förändrade arbetssätt och standardiserade kontroller skall den överföras till rutinmässig hantering. Målet borde vara att gradvis flytta så mycket som möjligt in i den rutinmässiga hanteringen eftersom det är mindre krävande i energi, pengar, resurser och uppmärksamhet.

Nedan redovisas de direktåtgärder som planeras att genomföras under kommande år.

5 Tolererade risker

Att tolerera en risk innebär att andra risker är mer väsentliga eller effektfulla att jobba med just nu. I det fallet planeras inga konkreta åtgärder eller kontroller just nu men genom att risken har dokumenterats så kan den omvärderas vid ett senare tillfälle och hanteras annorlunda vid behov.